

INBRENG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij vijf fracties de behoefte om aan de Minister van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen over de geannoteerde agenda van de Informele Raad Algemene Zaken (RAZ) d.d. 29 september 2014 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1411).

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Knops

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Röling

Preambule

De leden van de VVD-fractie hebben kennis genomen van de agenda van de Raad Algemene Zaken van 29 september 2014. De leden van de VVD-fractie hebben naar aanleiding van de geannoteerde agenda nog enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie hebben kennis genomen van het verslag van de informele Raad Algemene Zaken van 28 en 29 augustus 2014 en de geannoteerde agenda Raad Algemene Zaken d.d. 29 september 2014. Zij danken de Minister hiervoor. Naar aanleiding hiervan hebben zij nog enkele vragen en opmerkingen.

De fractie van de SP heeft kennis genomen van de geannoteerde agenda voor de RAZ van 29 september, evenals het verslag van de informele RAZ van 28 en 29 augustus. De leden hebben hierover een aantal opmerkingen en vragen.

De leden van de CDA-fractie danken de Minister voor de toezending van de geannoteerde agenda en hebben kennis genomen van de agenda. Zij hebben enkele vragen en opmerkingen.

De PVV neemt kennis van de geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken en heeft enkele vragen.

Economische situatie in de EU

De leden van de CDA-fractie vragen of het kabinet kan toezeggen, in navolging van de voorzitter van de Eurogroep, dat er geen verder uitstel zal komen voor landen die de normen van het Stabiliteits- en Groeipact niet dreigen te halen.

Buitenlands-politieke aangelegenheden

Hongarije

De leden van de SP-fractie maken zich ernstig zorgen over de toestand van de democratie in Hongarije. Onlangs deed de Hongaarse politie huiszoekingen bij een milieuorganisatie en een organisatie die de ontwikkelingen van de democratische rechten in Hongarije ondersteunt. Deze organisaties ontvangen financiële steun van Noorwegen uit fondsen die onderdeel zijn van een samenwerkingsverband tussen Noorwegen en de EU. Ondertussen blijkt dat de EU-fondsen door de regering verdeeld worden onder organisaties die trouw zijn aan de Hongaarse regering. De SP is van mening dat deze situatie niet langer door kan gaan – de democratie in Hongarije staat ernstig onder druk. Deelt het kabinet het standpunt van de SP dat de situatie in Hongarije noopt tot een brede EU-discussie over de voorwaarden die gesteld worden aan de besteding van de EU-fondsen? Wat zou de inzet van het kabinet zijn bij een dergelijke discussie?

Veiligheidssituatie in Oekraïne / MH17

Vorige week heeft de Minister-President aangegeven dat de situatie in Oekraïne zo gevaarlijk is, dat de onderzoekers die onderzoek zouden doen naar de vliegcrash worden teruggehaald. De leden van de CDA-fractie vragen wat de huidige inzet van het Nederlandse kabinet is in EU-verband wanneer het gaat over het bergen van slachtoffers en verder onderzoek naar de toedracht. Wat kunnen de leden van de CDA-fractie in Europees

verband verwachten van andere landen om de crashsite veilig te maken voor deze werkzaamheden?

IS

De leden van de CDA-fractie vragen welke rol de regering voor de EU weggelegd ziet in de ondersteuning van de anti-IS-coalitie, geleid door de Verenigde Staten.

Aanpak financiering terrorisme

Eén van de onderdelen van de strategie tegen IS van president Obama betreft het aanpakken van de financiering van IS. De brede internationale consensus over het tegengaan van financiering van terroristische organisaties, zoals IS en Al Qaida, is onlangs bekrachtigd in de unaniem aangenomen VN Veiligheidsraadsresolutie 2170 (2014). De leden van de CDA-fractie vragen hoe de regering in dat licht de berichtgeving¹ over Qatar als sponsor van islamitisch extremisme beoordeelt, alsmede de beschuldiging van de Duitse Minister Müller van Ontwikkelingssamenwerking richting Qatar.

Is de regering bereid harde diplomatieke druk door de EU te bepleiten op landen die terreur sponsoren en/of niet optreden tegen individuen die dat met grote sommen geld doen? Is de regering daarbij bereid economische sancties door de EU als drukmiddel te bepleiten?

Klimaat en energie

De leden van de PvdA-fractie zijn ontstemd over het aangegeven uitstel van de regering omtrent het naar de Kamer sturen van de analyse van het PBL en ECN over het Europese klimaat- en energiepakket voor 2030. Zij vragen de regering met klem om deze analyse zo snel mogelijk naar de Kamer te sturen. Zij benadrukken tevens dat de regering zich conform de motie Vos (33 585, nr. 10), totdat de uitkomsten van de onderzoeken met de Kamer zijn besproken, in EU-verband niet actief dient te verzetten tegen een bindende doelstelling voor duurzame energie, of zich in te zetten voor een enkelvoudige doelstelling en te handelen in de geest van het Nederlandse energieakkoord, waarin duurzame energie een belangrijke separate bindende doelstelling is.

De leden van de SP-fractie lezen in de geannoteerde agenda dat het kabinet geen voorstander is van nationale bindende doelen voor hernieuwbare energie, omdat een EU-breed doel een grote mate van vrijheid biedt aan lidstaten om rekening te houden met voor hen specifieke omstandigheden. De leden van de SP-fractie menen echter dat dat nationale doelstellingen voor hernieuwbare energie het gemakkelijker kunnen maken om op Europees niveau tot overeenstemming te komen over gezamenlijke Europese doelstellingen, en op die manier eveneens een bijdrage kunnen leveren aan de investeringszekerheid van Europese bedrijven. Juist in het kader van de effectiviteit van gezamenlijke doelstellingen is de SP daarom voorstander van nationale bindende doelen. Hoe beziet het kabinet het feit dat klimaat en energie zijn samengevoegd in één commissariaat? Maatschappelijke organisaties hebben hun zorgen geuit over de mogelijkheid dat de klimaatdoelstellingen hierdoor afgezwakt zouden kunnen worden. Deelt het kabinet deze zorg?

¹ <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/qatar/11110931/How-Qatar-is-funding-the-rise-of-Islamist-extremists.html>

Sinds het witboek «Beleidskader voor klimaat en energie in de periode 2020–2030» in januari is gepubliceerd, is er veel veranderd. Ook in Nederland wordt nu nagedacht over de toekomst van onze eigen energievoorziening. Het CDA heeft daarover in de afgelopen weken voorstellen gepresenteerd, zoals het nadenken over kernenergie. De leden van de CDA-fractie vragen of de Minister kan aangeven hoe in de Europese Unie wordt aangekeken tegen de afhankelijkheid van Russische energiebronnen. Welke consequenties worden in Europees verband getrokken over onze energievoorziening in de toekomst? Is het kabinet bereid hierover van gedachten te wisselen met andere EU-landen? Wanneer deze afhankelijkheid van Rusland en het Midden-Oosten ter sprake komt, wat zal dan de inbreng zijn van Nederlandse zijde?

Friends of the Presidency

De leden van de VVD-fractie lezen in de geannoteerde agenda dat zal worden gesproken over de projectgroep *Friends of the Presidency* inzake het functioneren van de EU. Evenals voor het Nederlandse kabinet, is ook de rol van nationale parlementen wat de VVD-fractie betreft van groot belang voor het functioneren van de EU. In de geannoteerde agenda is te lezen dat de nadruk op deze rol onderdeel vormt van het uitgangspunt van de Nederlandse inbreng in de projectgroep. Wat is dan op dat punt de concrete inzet van het kabinet? En in hoeverre wordt de Nederlandse inzet in de projectgroep gedeeld door (vertegenwoordigers van) andere lidstaten? In hoeverre zal de rol en het werk van de vertegenwoordigers in de projectgroep in de praktijk – afgezien van haar tijdelijke mandaat – anders zijn dan dat van de permanente vertegenwoordigers in COREPER?

De leden van de PvdA-fractie steunen het werk van de *Friends of the Presidency* groep over het functioneren van de EU alsmede het mandaat van deze groep. Zij vragen het kabinet voor ieder van de drie elementen van het mandaat van de *Friends of the Presidency* groep aan te geven wat het kabinet als wenselijke uitkomst ziet. Zij vragen het kabinet ook om een concretere beschrijving van de inzet tijdens de eerste bijeenkomst van de groep op 25 september a.s. Het in de geannoteerde agenda aangegeven uitgangspunt voor de Nederlandse inzet in de groep en de verwijzing in dat kader naar de Staat van de Unie vinden zij te algemeen. Verder vragen de leden van de PvdA-fractie met betrekking tot het eerste deel van het mandaat wat de inzet is van het kabinet om te komen tot betere regelgeving. Waar liggen de kansen en op welke wijze wenst het kabinet dat haar inzet verbonden wordt met de eerste prioriteit van de nieuwe strategische agenda om meer werkgelegenheid en groei te genereren?

De leden van de SP-fractie lezen met instemming dat het rapport «Voorop in Europa» zal worden betrokken bij de Nederlandse inbreng in de *Friends of the Presidency*-groep. Kan de regering aangeven welke aanbevelingen en conclusies uit het rapport zij daarbij naar voren wil brengen? Gegeven het feit dat het kabinet wenst dat er in de wetgevingsprocedure beter rekening wordt gehouden met de positie van de nationale parlementen en de eerbiediging van het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel, kan zij aangeven welke verwachtingen zij heeft van de appreciatie van de gele-kaart procedure door de nieuwe Commissie? Wat is de inzet van het kabinet aangaande de gele kaart procedure in het kader van de projectgroep? Ziet het kabinet een rol weggelegd voor de nieuwe EU-commissaris «beter bestuur» in de context van de projectgroep? Zo ja, welke?

De leden van de PVV-fractie vragen wat volgens dit kabinet precies het doel en de meerwaarde is van de *Friends of the Presidency* groep.

Strategische Agenda

Tijdens de Raad Algemene Zaken zal gesproken worden over de uitwerking van de Strategische Agenda. In aanloop naar de Europees Parlementsverkiezingen is door verschillende lidstaten, waaronder de huidige voorzitter Italië, gehint op een mogelijke verdragswijziging na de verkiezingen. De positie van het Nederlandse kabinet op dit punt is helder, volgens de leden van de VVD-fractie. Zijn er op dit moment landen die concreet aandringen op een verdragswijziging? Zijn er landen die voornemens zijn dit punt informeel of formeel te agenderen in de komende tijd? Zo ja, welke landen zijn dit, met welke redenen en hoe ziet er Europese krachtenveld op dit thema eruit?

De leden van de PvdA-fractie danken het kabinet voor haar inspanningen om het meerjarenprogramma van de Commissie een adequate weerspiegeling te laten zijn van de Strategische Agenda. Zij vragen het kabinet welke eventuele obstakels het ziet om de prioriteitstelling, zoals vastgelegd in de Strategische Agenda en geconcludeerd tijdens de ER, te behouden en het politieke speelveld op dit vlak toe te lichten.

De leden van de PvdA-fractie vragen het kabinet tevens op welke wijze en middels welk proces de Strategische Agenda de komende tijd, vanaf de installatie van de nieuwe Commissie, vorm zal krijgen en op welke wijzen nationale parlementen hierbij zullen worden betrokken.

De leden van de PvdA-fractie zijn ook benieuwd naar de inzet van het kabinet om de problematiek omtrent migratie stevig te verankeren in het meerjarenprogramma van de nieuwe Commissie. Zij vinden de keuze voor de Griekse kandidaat-Commissaris voor migratie een interessante en één die kansen biedt voor een effectievere Europese inzet op dit terrein om te komen tot een rechtvaardige en duurzame oplossing voor de migratiestromen die nu zo veel slachtoffers eisen tijdens de vaak wanhopige tocht naar Europa.

De leden van de SP-fractie lezen dat het kabinet er belang aan hecht dat de Strategische Agenda adequaat wordt weerspiegeld in het meerjarenprogramma van de nieuwe Commissie. Kan de regering aangeven in hoeverre dit het geval is afgaande op de uitspraken die Juncker tot nu toe gedaan heeft over de koers die de Commissie de komende jaren zal varen?

De leden van de SP-fractie zijn benieuwd naar het oordeel van het kabinet inzake de structuur van de nieuwe Commissie. Er wordt gesproken van een «koekje van eigen deeg»-strategie, waarbij de lidstaten een portefeuille toebedeeld hebben gekregen op een terrein waar de lidstaat een probleem mee heeft. Deelt het kabinet deze analyse? In hoeverre kan het kabinet zich in een dergelijke benoemingsprocedure vinden? Vast staat dat de vicecommissarissen de overige commissarissen zullen aansturen in clusters. De twee vicecommissarissen die zich zullen gaan bezighouden met het financieel en economisch beleid in de EU staan bekend om bezuinigingsbeleid uit het verleden. In hoeverre laat deze keuze zich volgens het kabinet rijmen met het eerste punt van de Strategische Agenda, namelijk banen, groei en concurrentievermogen? Er is kritiek geuit op meerdere benoemingen binnen de Commissie, maar de benoeming van voormalig financieel lobbyist Jonathan Hill tot commissaris voor financiële stabiliteit, financiële dienstverlening en kapitaalmarkten, doet veel stof opwaaien. Sommige leden van het Europees parlement hebben zijn benoeming als «provocerend» en «onaanvaardbaar» ervaren, en *Corporate Europe Observatory* pleit ervoor dat de Britse regering de kandidatuur van Hill annuleert om belangenverstrengeling te voorkomen. Hoe oordeelt het kabinet over de benoeming van Hill?

De leden van de PVV-fractie vragen hoe dit kabinet ervoor gaat zorgen dat, onder de recent aangetreden Europese Commissie, Nederland nationale bevoegdheden terughaalt uit Brussel.